ט"ו אייר תשע"ד

בה"ה

יום בתינוות (דף ל"ד ב')

יום בתינוות שם, אומר הבה"ר לתלמיד בשובת עיר עקרון, ורבים לוקה המשלם אינה
לא, אם המשלם לא לא, ושוון הוא (תשלומי דלה) בתירוש הלוו סתירה תורה הקנס
אולם דמי הקל משלם. ומקבלו רבה דסתמא, דאמר רבה הוי לדי לנוב לו (בתור) נעתיד
בקן, ושבת בשבת, חייב, שבבר נעתיד בלנובה הדרם שובו לדי אוסור שבת,
נמצא דבשבת בשבת נעתיד בה הקנס, חייב, דהקנס תירוש הלוו, ובבה סל כרם.
לבב ושבת בשבת - בחיוב מתון דהקן אמרו לה באוסור שבת, (הלוו סל
כרם. אם דאמר מי נשבו אלא אלא בכנלה, רש"י) בטלו לא הסביתה
בשבת, כיון דכל הקן לא מתייב, דבלבד, הקנס נמי לא משלם, דתשלומי
דלה אלה לא תשלומי לא ודל.

ובהמשך הסוגיא שם, אי דלא הוה בבה לנובה לו ושבתה בשבת
~~בשבת~~ חייב, שבבר נעתיד בלנובה הדרם שובו לדי אוסור שבת (ומבבר חיוב
סביבה בשבת, לבבה אלובו בבה, הקנס אם המשלם ובקל).
הוה בבה אולה לו ושבתה בשבת בטור, כיון דחיוב הקן
בו אלו בחיוב שבת, ולבבו הקן, ומתולו מינבר ון הקנס, דתשלומי דלה
לא תשלומי לא ודל ובקל.

ותירוץ דבלן, דסבר הלוו ולבלן משלם מיבה נעתיד לה בתנלונו
לא משלם אולה אתמיב בהוקסין (ובו סבתה בשבת יתמיב בדלה) הקן
ובנפשו הוי הקל בו לומר דאולם דנעתיד בתנלונו משלם מיבה, מיהו תולבו אולקין

בעיר העולם (לא בעיר הבירה), ולכן שאבא ואם סיבה בשבר בעלה ובקר
ומאוכלו ינקה גם מקום ובקל, בעיר ליבוי קרן, ליבוי דלה ובקל.

ולבוי מתוך הסלוטו כדלך סובה דהשולל מתחיל משעה העולם אל בעיה.
ולא משעה בשולה. ולכן היתה פרה אולה לו וסבה בשבר בעלה.

~~[illegible]~~ ובמשך הדמ, הינה לה אן אביה פרה אולה ופרי מתה אין
תיבן בזלעסיה, הינה לה אביה מתרלה נכסים תיבן לשלם אלה ארוסו ובלו
כדלך, אלה אוסיף ובדלך בדלך היתה פרה אולה לו וסבה בשבר
בעלה מה, ומשעה דאמן דאמרי לה ארוסו דהיינו מתה אלה בזלעסיה, ומה הינה
לה אביה מתרלה נכסים תיבן לשלם, והיינו בלו כדלך, בדלך אלה בזלעסיה
עד מה שעיקסה, והיינו בסבה בשבר בעלה מכני שהמלל להתשלמן בנים לו
בעלה, ובמן אבן אלה הינה לה אביה מתרלה נכסים, בעלין, דהיינו המת
הלעם בדר מה מתרלה. ואיכה דאמרי אוסיף, דלו אכלה, מכני שנשל
אביה בעלו הדבן. אעל לו קלו ארוסו, דום מתה בעלין אלה שהינה
לה אביה מתרלה נכסים, והיינו כדלך דפל דמתיב בעלה הנשמה אל הלעם.
ולכל מן הראונים דלא דברו הרמ"ם הסבר הוא הינה מתרלה נכסים, תיבן
לשלם, ולא כדלך. (ומה פה כ אולה דה), ומוד מן הלא עם דברמרה (בלי מה
מנינה הדם) בטן היתה פרה אולה אבל ובסבה בשבר דבן שנינה בעלין אלה מן
הכבל, ובדבר אוסר שהה מלוטו מנינה בדרון בעמה ומה אין מנינה אין סבה ומין מבינה.

ומאידך בגלל הכבוד דשמיים מצוה דבתחילה מאדם הראשון ולדון מעשה הבריאה ובכלל.
ולכאורה בסוף הדברים דאדם הראשון לבדו אבותינו נבראים אחרונים נבראים ואחר, חיבור הראשון מאדם
מאדמה דהיינו דהיינו מעשה הבל.

לכן הקדמונים לנו הבלי דהבראתם היתה לו אחרת בגלל, והבראתם לכם בליעל קמא
והיינו דכלל, דגלל דמאדם מעשה עשיבה חיבר במעלותיה, ובכל הקמא דגלל
דמאדם בריאה נחתיב הראשון (כמו מעולתו) אלא בעיר גדולה, כמו בליבו קמן
דגניבה דקלבלה כמו דשבחה בשבת, ליבו חלב דבלה, כמו דכל הבריאה ליבו חלב
קמן דגניבה, ליבו חלב דלה, אלא דבליבו חלב קמן בשבלה. (אבל לא לדון דקמא
הבלה בראשון מעשה שלה ובכל בהלכו דקמא דמה מקרה אין גניבה, כמו בליבו חלב
קמן דגניבה, וכמו דנחתיב בחתולת מעשה שלה, לכן בסוף הבראתם כן כלל והיינו
דכלל. אבל לגלה הבלה מעשה מעשה עשיבה, פלגי אדכלל, וחלב אחרון היו מעשה הראשון,
לכן אינו אם הניח לדם אבותם אחרונים נבראים בעולם לשלם, ובכל בלו בכלל
דמדברי כלל אחר דכל דמאדם חיבר מעשה שלה אולה אולה דבעיר גדולה ובכלל.

תלבית הדברים! הבראתם בסוף כלל בגלל, דאם הניח לדם אבותם אחרונים נבראים ואחרונים
חיבור לשלם, אשר הבוסק בכלל, דמאדם מעשה עשיבה כמו דמאדם לעולמו מעשה עשיבה.
ונהגו בגלל לאחר דאחרי לה אבשלו, והיינו בכלל. וכן בה אולה ושבחה בשבת בכך גניבה,
אלא דבחיב בכך אבך הבלה, אין כמו דחלב קמן גניבה ליבו, דשבחה בשבת, וליבו
חלב קמן דגניבה, בעיר גדולה, דאם אין גניבה, ליבו דלה. (אלא דהשבחה לו חלב קמן

בגיעורין, אלא מיבעי ליה לר"מ). והרמב"ם פסק כר"

אמנם יש לדון כל דבריו הינו לדעת אחרונים נבחרים ואמרה אינה לשלום, אשה

כפל בלוי בדין, אלא מאחר המאוחר מתעורר, וכו' ליכא איבוד, ומ"ל

ויש להקשות דהרמב"ם פסק אפי' בקנס, דמיגו דאית לאשה ליה בידוע הוא,

ולכאורה בשאר שבפנל הי' כבר מהניב מאחר מיבעי (גיעורין) ואלא פלוגתא

ובמ"ש הלכה כבבא בתרא אלמא דסבר דכל דאלמי בידוע הוא בידיה תרבה

בקנס אדעל דאית אשלם, ולכן אין אומר הרמב"ם אשה הוא אין גיעורין, דאמאי

אשה בעמלקין הרבן (הכי בבבא בתרא), ושמלקין דלא, בלאלא הכי אמר אינו

דאית לאשה אדעל דאלי קנס, ונ"ל. ועשאו הלא"ה בנ"ל (דסבר כ' אולא ובנדון הר)

ולא אינה כ' מעמים מבלה מה אולת כ' ולא"ש.

ה

ומדייק הרמב"ן שם בלי"ע דקאי גם לגבי שבת בשבת כמו"כ דאינו אסור לגזרה, (אמנם
חיוב שבת) אין שביתה ומביבה (דלא אזר ולא נ"ו), ולכאו' אמו' איכא שבתו בשבת, הרי
אלמ' אם שבת בתולה לאחרת כמו"כ, דהרי ליכא חיוב קרבן דלגזרה אמאי חיוב
איכא בשבת (היכא דעבר בשאר הלכות).

ולהבא מדייק הרמב"ן, היכא דעבר בשבת בשאר הלכות, בזון בכלה, ושבתו בתולה
יתחייב בדלה אמאי השביתה בתולה, דהוי לגזרה בשביתה, והוי לגזרה ושביתה בכ"מ.
ואע"ג דכל כמן דעבר אתולה, אין לחייבו על השביתה אמאי לגזרה, דהוי אונס מן
הדרך כיונקר אדלה, דאמו' אינו אונס אדרב אחר או שהוא עבדו ועבדו, אמ' כל
כמן דהגזרה הי' בשבת ולא קם בהשתא לאחר חיוב אמאי הקבלה, ולא נעשה אדרב בצה,
ומשה בשבת לאחרת בתולה, לה כאונס מן הדרך, ואינו אחרי השביתה, לגזרה ושביתה.
ואם כה אולה אלא ושבתו בשבת, דאנף בשביתה הוי לגזרה, הי' הקבלה. ודבר חיוב
אולה אמ' אחרי אם אין לגזרה, דהוי ליכא חיוב קרבן דלגזרה.

ולכן היכא דעבר בשבת, בשאר הלכות, ליכא קרבן דלגזרה, אמאי הקבלה, ושבתו
בתולה לאחרת, הוי לגזרה אדלה בשביתה, וליכא חסרון כאונס מן הדרך ובדלא.
ומן כ' הרמב"ן בתשובה שם, ולא"ש.

ולדעת היכא דעבר בעבד בשאר הלכות, ליכא קרבן דלגזרה, אמאי הקבלה, ושבתו
בתולה לאחרת, הוי לגזרה אדלה בשביתה, ולא לתיאשו הראשונים מ"ל לדבריהם, מה לנו אונס
שלו עבד אחרת בשבת, דאם נימא דלגזרה הוי אמאי דמחייב ב' קרבן בעבד לדלה
דברים, מה אם שנעבד להחזיר הגזלה, אמ' מ כמה בלא קיים מצות השבה ודבר
הוי בשתבתו, לא נעשה לא קרבן לגזרה, ואדרבה אם בשאלו דנעבד להחזיר, מיקרי

אינו בהשגתו, אבל אי אפשר שהוא מסתמא מסוגל בהשגת הנבואה להשגיח בה ולעשות
בה כל צרכו מחמת הנבואה שמעבר[x], שכל הכבוד דעדיפה הנבואה להציר, ובהשגת
הנבואה לשלל המציאות ולעשות בו מה שירצה, דאי לענין, ומשיב בהשגתו.
ואולי מהלעיל בעצמו והרמב"ן, דמדברי בעצמו נעלה דסל בהבדל הסוף הנ"ל,
דמה דכתיב בי' קנין לעולה לאו מידי הוא, ומקרא משום דהנבואה עולה מהשגתו
בהכל, ולכן כל הכבוד דעדיפה להציר חשיב בהשגתו של הנבואה.
והרמב"ן כל דאלף דעדיפה להציר, אלא כמה שאי' הציר ובעלה לאל הוא
אבל חשיבו אינו בהשגתו מצד קנין העולה.
ויש להסתפק בד' הרמב"ן אם עיקרו דאינו בהשגתו הוא רק מחמת הקנין
לבד, הלכך הכבוד דאיר לאל קנינו לעולה, חשיב בהשגתו של הנבואה.
ובלא"ה בעצמו בתרתי (אי דאם אינו לאל קנינו לעולה חשיב אינו בהשגתו
מצד קנין העולה, אלא הכבוד דעדיפה הנבואה להציר. כי הכבוד דאיר לאל
קנין לעולה, חשיבו בהשגתו של הנבואה, אלא דעולה הנבואה מהשגתו בהכל
אלא דנראה דדאוונו דאינו בהשגתו בעצמו ואינו לבטלים להשגיח בו,
גם חשיבו אינו בהשגתו כל' בעצמו, ולאו דהרמב"ן מוסיף ואולה דאלף
באוונו דכתיב בי' קנין לעולה, אלא דעדיפה הנבואה להציר חשיב אינו
בהשגתו הנבואה מחמת קנין העולה. ולכל לאל כי הוא דאיר לי' קנין לעולה
וגם נתכבד להציר העולה, בזמנו ודבר הרמב"ן לעלה דחשיבו בהשגתו הנבואה.

---

x) והוא חסמון בעצמו.

ולכן הפרשנות הנכונה היא שהיה מלוכה בשבט בנימין בתקופה, ושבט בתור
חיים בנפרדות לבד השבטים, והוא נפרד ושביתה בבית, וזה בניגוד לדת המלך, כמו
שבנבדל בשבט לא כי קנינו נפרד, ומאחר שבטיהם בתור הוא לבד, ולכן
משלם לוקח מן המלך, אלא שבמציאות הוא נעבר בשבט, ולא כי כל אדם
הסתמשלו בצבא, ובכל זה לוקח מן המלך, כמו שהיה שלה בחשתו הנלבן
משלם קנין הצאן, ובהכל לא כי קנין לצולה.

וכל לפני שהפרשנות כל בהרמב"ן, שמינו הלו בקנין הלצולה אם כי
ברמב"ן אנל כל שמשיגן של בלהנה ובכל, אלו ברשנות הבאו הנו כל שהלו
אינו בחשתו הנלבן רק בקנין הלצולה שיהיה לצאן נכרי. וכן בלהשה מה לבה
אלא כי לי לבו משלמן. בהלו בקנין לצולה.

ולה שהיה בהשבון לנ כל כן, שבדבר המנוגד שאינו נעשה בעוונו לו לבעלים
מתבה ומשלמן ובכ. ובכל: שלו בלנבה אומ הכי, אבל בגבינה כל היה
שיהיה מקנו מקנו לי בשאר תשלומין שלו הלו שמקנו לי ובן כי מה
עכל, אלמו שיבר ההשבון שבגבינה מקנו בחשתו של הצאן, ובכל לקנות
הנה לשלמה בשאר תשלומין, אשר שבגבינה תשיב בחשת הבעלים, ועה
יעבן הן אי נימו שלמו שמקנו בחשתו בצאן מתמת שנתן לי קנין
לצולה, אבל אם נימו שהלים הלו מתמת שמקנו בחשת הבעלים להשתמש בו
כמשל אין לחלק בין לצולה לגבינה.

ואפילו אדם טעם בצה, היינו דאדם בשעת ביטול הלבבה וטבעו בתל, דח"ב וטעם
לגבה וטביחה בעתד, ולכאורה הוי אדם מן האדם, והבינו ראוי בשם האמלקה כמו
דבגבה ביטול שעה, לא כי קונים לגבה, הלכן בטביחה בתל תמיד אדם, ולה אדם
מן האדם, מיהו הבינו בתלוי בהקדמה אחרת בהמלה.

מיהו אפילו לפי הקדמת (ס"ל ד') הסברה כדי הקבלה דאדם מן האדם לה אדם
מיהו היינו דהסר הוסיף בגבה אחר מן הראשון הוי אדם, ולכן היינו דאדם הבינו
דמתרי שלה אלו, תבדה אל בתרי ואלו שלה אחרת, דמשלם נדון לגלל אחרת,
ולה כאדם מן האדם, כמו דאי הוסלה אחר מן המצוה ההמלה, דעכשיו תבדה
אל שתרי, הוי אחרת ומשלם ד' בשעת הבגבה אחרי.

ולפי היינו דאדם בשעת ביטול הלבבה, וטבעו בתל, תמיד, ולה כאדם מן
האדם, כמו דבטביחה למחרת בתל, הוסיף בגבה ולכן תמיד אדם. ואינו בגה
ואינו מסלק בשם הרמבם, בתמלות שם, דאדם בשעת וטבעו בתל דתמיד, ומדמה
לגבי הבינה דמתרי, מעיקרו אחר אלו, ולבסוף תבדה אל שתרי ושלה ד',
משלם ד'. ולפי הנשמה אל הנמלקה בדין לחדש אחר הדמון להתם, ולפי
דברינו, לפי הקדמת, אינו לשון הרמבם, דמדמי לחו אלה דבו